

N:o 18.

Redaktör och utgivare:
FRANS J. HUSS.

Expedition:
Olofsgatan 1 (Hötorget 6), 1 tr. ö. g.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 16 November 1893.

Pris:
Helt år 5 kr. — Lösnummer 25 öre.

Annonspris:
10 öre per rad (15 öre utl.)

13. Årg.

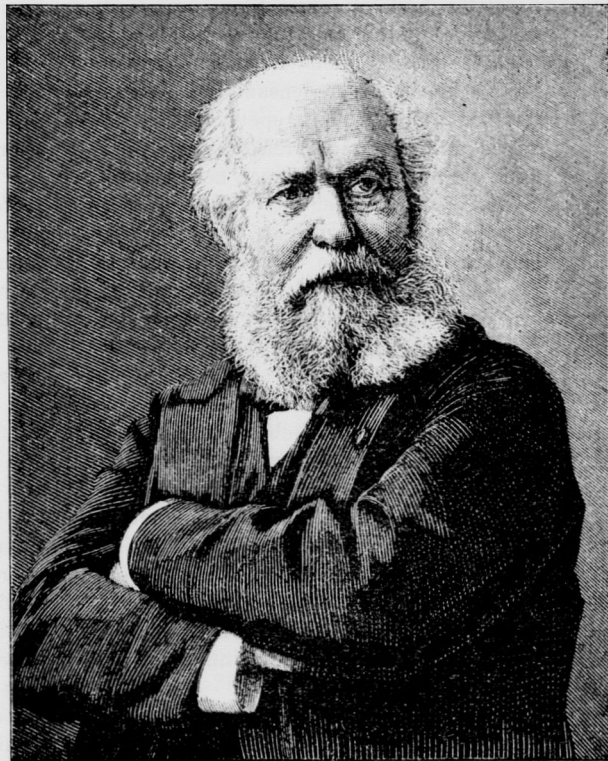
Charles Gounod.

Under ett tredjedels sekel har det namn, som här åtföljes af dödsmärket, hört till de mest glänsande i nutidens musik-historia, och intet har så allmänt öfver hela världen varit älskadt som namnet på den ton-diktare hvilken med sin »Faust», sin »Romeo och Julia» eröfrat och ännu beherskar hvarje opera-scen. Charles Gounod har länge varit en tju-sarkonung i tonernas rike, och ingen har mera ädelt, sannt och innerligt tolkat i toner kärlekens »höga visa», än han gjort genom Faust och Margareta, Romeo och Julia. Men om äfven Gounod i främsta rummet såsom erotikens tonskald vunnit sina största lagrar och med sin känslas glöd satt alla hjertan i brand, så har han genom de rika melodiska skatter han för öfrigt skänkt oss ej mindre än genom sin stora musikaliska konstnärighet förvärfvat sig ett berömdt namn och en ädel popularitet. Man har räknat Gounod som eklektiker bland komponisterna och fränkät honom högre originalitet, men om så är fallet måste man dock erkänna, att det guld han samlat ur andras idéer i hans

snilles degel blifvit omsmält och af honom formadt till en lyrisk bild af renaste former, hvilken tjenat hans yrkesbröder öfverallt till modell, och hans »Faust» har sålunda i främsta rummet blifvit ett mönster af sanning i det musikaliska uttrycket, af varn och djup känsla, af en smakfull och nobel faktur. »Faust» och »Romeo och Julia» samt delar af hans andra

operor, att nu hålla oss till hans förnämsta verksamhet, utgöra mästerstycken, som betrygga hans plats ibland världens förnämsta tonsättare. Hans fränfalle väckte ock öfverallt den sorg och saknad, som följer en stor mans bortgång ur tiden.

Charles François Gounod föddes i Paris den 17 juni 1818. Hans far, en talangfull målare, dog redan 1823, och modern hade sedan ringa medel för sin utkomst och sonens uppfostran. Skicklig pianist eignade hon sig åt musiklektioner, och sonen var hennes bästa elev jemte det han skötte sina skolstudier. Hur han fick följa sin böjelse att helt och hållet egna sig åt musiken har nyligen i denna tidning omtalats äfven som att han började sina egentliga musikstudier först för Reicha och sedan vid Pariskonservatoriet under ledning af Halévy i kontrapunkt, af Lesueur och sedermera Paër i komposition. I konservatoriet erhöll han andra priset 1837 och två år senare det stora romerska för en lyrisk scéne benämnd »Fernand». Kort derefter begaf han sig till Rom. Här i villa Medici fann han en intressant umgängeskrets hos Mendelssohns syster, den intagande och talangfulla Fanny Hensel och hennes älskvarde make, målaren Wilhelm Hensel, hos hvilka Gounods jennåring kompositören Bousquet och målaren Dugasseau voro

Charles Gounod.

trägna gäster. Fanny Hensel, den utmärkta pianisten gjorde nu Gounod bekant med de stora tyska komponisterna och fick i honom en entusiastisk åhörare. »Gounod», skrifer hon i ett af sina bref, »är passionerad och romantisk till ytterlighet. Vår tyska musik gör på honom samma effekt som en bomb när den kreverar i ett hus. Gounod är passionerad för musiken. En åhörare som han är en verklig lycka.» Men Gounods excentricitet riktades äfven åt religionen redan under vistelsen i Rom, der pater Lacordaire, den store vältalaren då befann sig och på honom utöfvade så stort inflytande, att Fanny Hensel i sina bref kunde yttra: »Bousquet har fått det intrycket att Gounod är på väg att utbyta musiken mot munkkåpan». Om Fanny Hensel sålunda kom att i ej i obetydlig mån inverka på Gounods musikalska riktning, så var det dock en annan kvinna, hvars inflytande på honom blef ännu mera afgörande för hans framtid, nämligen den berömda operasångerskan Pauline Garcia. Genom henne räddades först och främst Gounod från tonsuren och kaftanen och riktades vidare från passionen för kyrkomusik till verksamhet för scenen. Man anser äfven Schumanns och Berlioz's verk ha dragit hans låg åt annan musik än uteslutande kyrklig och man vet hvilket inflytande Mozart redan tidigt vann på honom genom »Don Juan». Efter treårigt musikstudium i Rom, egnadt hufvudsakligen åt Palestrinas stil, var det emellertid kyrkliga kompositioner, hvarmed han först gjorde sig bekant. Sålunda fick han 1841 i franska kyrkan i Rom uppförd en trestämmig *Messa* och i Wien ett *Requiem* på följande år. Hemkommen till Paris erhöll han plats som organist och kapellmästare vid kyrkan för den yttre missionen (missions étrangères), gjorde derjemte teologiska studier och var på väg att låta prestviga sig. En hans messa som 1849 uppfördes i Paris under en högmessa ådrog sig synnerlig uppmärksamhet af Louis Viardot, som förespådde den hittills föga bekante tonsättaren en stor framtid, och dennes maka, den berömda sångerskan Pauline Garcia, öfvertalade honom nu att verka för scenen; sålunda fullbordade Gounod sin första opera »Sappho».

Det var egentligen först i London 1851 som Gounod väckte uppseende som komponist genom sin *Messe solennelle*, af hvilken delar uppfördes å en konsert och mycket fördelaktigt recenserades, bl. a. i »Athenæum». Samma år uppfördes »Sappho» å Stora operan i Paris med fru Garcia-Viardot i titelrolen. Operan gjorde emellertid ej någon större lycka. »Fra Diavolo»'s tonsättare sade om den nya operan »Ça manque d'airs» och Adolphe Adam ansåg den vara »une restauration de l'antique», Berlioz deremot förklarade

sig genast som debutantens försvarare. »Mr Gounod», skrifer han, »är en ung musiker, begåfvad med utmärkta egenskaper, med ädla upphöjda tendenser, hvilka man bör uppmuntra och värdera i samma mån som vår tid är fadd och förderfvad. De vackra sidorna i hans opera äro nog talrika och märkliga att ge kritiken skäl att helsa dem såsom uppenbarelser af en stor konst». Operan upptogs sedan sju år derefter, reducerad till 2 akter och senast 1884, då omarbetad af librettisten Emile Augier, och tillökad med en 3:dje akt; Gounod anförde sjelf och blef mycket firad, men operan höll sig ej heller då länge uppe ehuru flere nummer vunno lifligt bifall. Efter »Sappho» följde 1854 *La nonne sanglante* och den komiska operan *Le médecin malgré lui* 1858 (upptagen 1864 å Stockholms operascen), men ingen af dessa rönne mera betydande framgång; den senare saknade visserligen ej både kvicka och musikaliskt anslående musiknummer men visade att den komiska operan ej var tonsättarens egentliga fack. Kritiken i Paris gaf honom efter den sistnämnda operans uppförande epitetet »l'Allemand». Eget nog var det med en libretto från tyskan som han strax derpå skulle förvärfva sig verldsrykte. I maj 1858 började man tala om en ny opera af Gounod, *Faust*, och i oktober samma år togo repetitionerna till denna sin början på Théâtre lyrique, der denna operas premiére egde rum den 19 mars 1859. Margaretas rol utfördes af fru Carvalho, Faust och Mefistofeles hade deremot kläna representanter. Operan emottogs ej heller med odeladt bifall, men Berlioz skref en vänlig kritik öfver densamma i Journal des Débats. Under repetitionerna yrkades allt jemt på förkortningar, och ännu vid generalrepetitionen bestormades Gounod med böner att utelemna kärleksduetten i slutet af tredje akten emedan den skulle förstöra verkan af de förutgående trädgårdsscenerna. I sin ursprungliga gestalt var också operan så omfångsrik, att stora stryknings måste göras, så i 1:sta akten en terzett mellan Faust och hans »lärjungar» Wagner och Siebel; i 2:dra akten hade Margareta vid sitt uppträdande en duett med Valentin, hvari de togo afsked af hvarandra. Duetten såges ha varit mycket vacker, och en reminiscens af den finnes i sången om »Konungen i Thule». Okänt torde vara att Gounod var nära deran att sjelf sjunga Faust emedan innehafvaren af denna roll blifvit hes.

Operans öde blef under de 30 första föreställningarna oafgjordt, och komponisten hade svårt att få partituret såldt. En ung företagsam förläggare, Choudens, vågade sig då på affären och köpte det för 10,000 (enligt andra 8,000) frcs. Operan har sedan inbringat tonsättaren en million och förläggaren dubbelt så myc-

ket*. »Faust» fann snart väg till utlandets operascener. Sålunda vann operan en afgjord framgång i Wien, der den först uppfördes den 8 februari 1862 och i oktober 1890 der upplefvat 300 föreställningar, i Stockholm gick densamma lika framgångsrikt öfver scenen första gången den 5 juni 1862 med hufvudrolerna förträffligt uppburna af fröken Andrée samt hrr Arnoldson och Willman, här såsom öfverallt sedan blifven en favoritopera. I Paris började »Faust» allt mer och mer bli omtyckt sedan densamma 1869 öfverflyttats till Stora operan, då den ursprungliga dialogen utbyttes mot recitativ. Det var första gången som en fransk opera från en scen af andra rangen vann inträde på Stora operan, der »Faust», i november 1887 under komponistens eget anförande och ofantligt bifall då gafs för 500:de gången. Ingen af Gounods senare operor har rönt en sådan framgång som »Faust», men närmast till denna står i det hänseendet hans åtta år senare framträdande »Romeo och Julia», som af en och annan ställes lika högt som »Faust».

Efter »Faust» följde *Philemon et Baucis* 1860. Om denna opera, som kom till Wien 1878 yttrar Hanslick att ämnets idylliska karaktär lämpade sig förträffligt för Gounods fina älskvarda, något veka naturell. Utan att vara synnerligt innehållsrik eller ursprunglig gör denna musik dock ett godt intryck genom sitt behag och sitt fina mått». I Stockholm hade man första gången tillfälle att höra denna opera 1879, men den höll sig ej länge uppe; andra akten med dess ballett och intagande musik har sedan gifvits särskildt. Gounods nästa verk för scenen var *Drottningen af Saba* (på St. operan i Paris 1862, i England kallad *Irene*), hvilken efterföljdes af *Mireille* 1864 på Théâtre lyrique. Denna opera, som stadigt håller sig uppe på Monnai-teatern i Brüssel och i Paris gafs 100:de gången 1891 på Opéra comique, har oaktadt sin vackra musik till följd af underhållig libretto ej haft någon framgång. Operan uppfördes 1876 på italienska i Wien med Adelina Patti i titelrolen, men upptagen i slutet af säsongen gick den blott två gånger. Hanslick förklarar dock att den förtjent ett bättre öde. På Opéra comique uppfördes 1866 tvåaktsoperan *La colombe*, förut dock gifven i Baden-Baden. Denna (i England kallad *Pet dove*) upptogs på Stockholms operascen 1868, samma år som »Romeo och Julia», under namnet »Sylvia». En stor triumf vann Gounod på Opéra comique 1867 med sin *Roméo et Juliette*, dedicerad till Sveriges konung Carl XV. Redan året derpå uppför-

* För jemförelse skall må nämnas att denne sedan betalade 50,000 frcs för partituret till »Romeo och Julia» och 100,000 frcs för Gounods sista opera »Tribut de Zamora».

des denna opera i Wien under Gounods egen ledning. »Roméo et Juliette» öfverflyttades 1888 till Stora operan i Paris, då Gounod till densamma komponerade en ny ballett. De operor som sedan följde: *Cinq Mars* på Opéra comique 1877 och på Stora operan *Polyeucte* (mer liknande ett oratorium) 1878 och *Tribut de Zamora* 1881 röja mattad inspiration och ha ej haft någon nämnvärd framgång. Texten till den senare operan handlar om tributen af hundra jungfrur efter en berättelse om morernas strider i Spanien. Vid operans premiére i Paris blef Gounod sjelf föremål för stor hyllning, men operans framgång den aftonen tillskrifver Saint-Saëns hufvudsakligen primadonnan Gabrielle Krauss. Operan »Polyeucte», efter Corneilles tragedi, bildar öfvergången till Gounods sista period, som uteslutande omfattar religiös musik. Denna opera påminner för öfrigt om den tid, då Gounod efter fransk-tyska krigets utbrott var bosatt i London (1870—75), der han grundade en körförening, med hvilken han gaf stora konserter och vid verldsutställningen 1871 uppförde sin vackra sorgkantat *Gallia*, ur hvilket man har det bekanta sköna solot »Jerusalem». I London bodde Gounod hos en skön men intrigant sångerska mstrs Weldon, i hvilken han råkade förälska sig, och öfverlemnade åt henne partituret till sitt älsklingsverk »Polyeucte», hvars hufvudrol hon skulle få kreera i London. Då Gounod 1875 lemnade den ränkfulla damen och återvände till Paris, behöll hon partituret, så att Gounod sedan, som det säges, fick ur minnet och efter spridda anteckningar omskrifva hela operan.

Af andliga kompositioner från Gounods bästa tid må nämnas det lilla oratoriet *Tobias*, koralen *Super flumina Babylonis*, *Ave verum* och kören *Vendredi Saint*. Mycket bekant och populär är hans *Meditation* (Ave Maria) öfver Bachs första preludium i »Das wohltemperierte Clavier» för sopran och försedd med ackompanjemang af orgel, piano och violon. Från senare tid härstammar tvenne större andeliga verk: *The redemption*, en trilogi för soli, kör, orkester och orgel, af Gounod skriven för musikfesten i Birmingham 1883 och der under hans anförande uppförd den 30 augusti, samt oratoriet »Mors et vita», 1886, som tillagnats påfven. Af musik för teatern har Gounod derjemte skrifvit en karakteristisk och i antik stil hållen musik (flere körer) till Ponsards tragedi *Ulysses* (strax efter »Sappho»), mellanaktsmusik till Legouvés *Les deux reines* och Barbiéris *Jeanne d'Arc*. Af Gounods öfriga kompositioner må nämnas: messan *Angeli custodes*, *Frälsarens sju ord på korset*, ett *Pater noster*, ett *Stabat mater* med orkester, *De Profundis* 130:de Psalmen, *O Salutaris*, *Te deum*, *Jesus vid sjön Tiberias* m. fl.

andeliga verk; symfonien *La reine des apôtres*, *Romersk marsch*, *Marche funèbre d'une Marionette*, *A la frontière* (kantat gifven å Stora operan 1870), konsertkantaten *Le vin des Gaulois et la danse de l'épée*, pianostycken, mindre vokalverk och en mängd romanser och sånger, bland hvilka må nämnas »Prin-temps», »Jesus af Nazaret», »Serenad» (Berceuse), »Margareta», »Medje», »The maid of Athens» (Hellas mö) etc. Tillkomsten af den sistnämnda sången hedrar Gounods hjerta och må här anföras. Då Byron 1870 kom till Athen bodde han hos enkan till Engelska konsulin Macri och blef förtrollad af hennes äldsta dotters skönhet. När han skulle lemna dem skref han »Maid of Athens», som i glödande färger målar skönhetens förtrollning. Då Gounod fick veta att denna Therese, sedan mstrs Black, lefde i en af Londons förstäder i fattiga omständigheter, skref han till förmån för henne musik till Byrons nämnda dikt*.

I en biografi öfver Gounod får man ej heller förbigå hans literära verksamhet. Från 1890 eger man en bok af honom, innehållande i utvidgad form ett af honom hållet föredrag om Mozarts »Don Juan», hvars partitur han genomgår scen från scen, prisande operans skönheter. För Gounod var Mozart det största musiksnillet och »Don Juan» numro ett af all operakomposition. Vidare har man af honom en inledning till Berlioz' »Lettres intimes» och flere tidningsuppsatser: »om kritiken», »om dirigerandet» m. m. »Gounods skrifter», säger Hanslick, »glänsa af fina anmärkningar och andrika infall, men trötta ibland genom amplifikation. Gounod var en alltigenom ideal natur, ett äkta varmt konstnärshjerta, afundsfri, rättvis och välvillig.» En egenskap hos Gounod som står i samband med hans lyriska anlag och mästarekap i vokalkomposition är att han sjelf var en god sångare. Om denna egenskap har man äfven ett yttrande af Hanslick, som i början af maj 1875 fick höra Gounod sjunga för sig några nummer ur »Polyeucte». Han säger härom: »Gounods röst, ehuru hvarken ung eller stark, hade en egendomlig förtrollning, ty den var väl skolad och förklarad af innerlig, än mild än hänförd, känslighet.» Som yngre sjöng Gounod sjelf tenor i en kyrkokör, som han bildat. Intressant är äfven hvad Hanslick från denna sammanvaro med Gounod berättar om ett nytt operaverk af den franske mästaren. »Medan repetitionerna till »Polyeucte» voro i gång arbetade Gounod redan på en ny stor opera »Abelard och Heloisa». Hur lyste ej hans vackra

bruna ögon, hur värtaligt strömmade ej hans ord, då han för mig utvecklade planen till denna opera, som skulle blifva en inkarnation af de högsta filosofiska och religiösa idéer. Ämnet ingaf mig betänkligheter, och jag tror ej att Gounod gjorde orätt då han lät det falla.» Detta verk torde emellertid nu vara fullbordadt, ty i dessa dagar underrättas man om, att bland Gounods kvarlåtenskap finnes en fullbordad opera med titeln »Maitre Pierre». Redan år 1882 berättas att mästaren var sysselsatt med denna opera, hvartill Gallet skrifvit texten. »Maitre Pierre» är det namn, hvarmed Abelard i förtrolighet benämndes af sina lärjungar. Uppgiften från sistnämnda år tillägger emellertid, att detta verk, som innehåller fyra afdelningar, skulle vara bestämdt att gifvas å konserter, och torde sålunda ej vara en opera i egentlig mening. För öfrigt omtalades från samma tid att Gounod var sysselsatt med en opera »La fée du Rhin», handlande om Loreleysagan, hvori balletten intog ett stort rum och hufvudpartiet var bestämdt (som i »Den Stumma») för en dansös, signora Sangalli vid Stora operan. 1888 gick äfven ett rykte om en ny opera af Gounod, hvilken denne skulle komponera åt Opéra comique till ersättning för »Romeo och Julia», som öfverflyttades till Stora operan. Namnet på denna nyhet troddes blifva »Charlotte Corday», och man visste äfven berättat om Sylvestre och d'Ennery skulle bearbeta texten efter Ponsards dram med detta namn. Om dessa sistnämnda operor kommit under arbete är oss obekant; bland efterlemnade verk af Gounod nämnes utom »Maitre Pierre» en romans till text af Jean Rameau, ett Ave Maria, skrifvet i september till madame Lassus' dotters födelsedag, samt slutligen ett »Requiem» med stark religiös stämning.

Utom sin verksamhet som komponist har Gounod, såsom förut blifvit nämnt, innehaft befattning som organist och var från 1852 i åtta år direktör för »Orphéon», ett samfund af manssångföreningar och sångskolor i Paris. Han blef 1866 medlem af Institutet, var naturligtvis ledamot af en mängd konstsamfund samt innehade flerfaldiga ordnar och hederstecken. År 1865 invaldes han till ledamot af Svenska Musikaliska akademien och var sedan 1867 kommandör af Nordstjerneordens första klass.

* * *

Gounod bebodde i Paris ett konstnärligt, praktfullt palats vid Place Malesherbes. Fönstren i korridorerna äro målade med helgonbilder, scener ur passionshistorien och englar med utbredda vingar smycka väggarna. I hans arbetsrum fängslas blicken genast af en jätteorgel, från hvars façade ett Kristushufvud i elfenben effekt-

* På Wilh. Hansens förlag Köpenhamn, har urkommit en skandinavisk upplaga af Gounods sånger i 4 band, 76 större och mindre nummer med fransk, dansk och svensk text för a) sopran eller tenor, b) för mezzo-sopran eller baryton, c) för alt eller bas.

fullt framträder. Der bredvid synes ett rikt bibliotek. Vid det höga fönstret står mästarens arbetsbord. När Gounod der tryckte på en knapp, försvann bordskifvan, och tangenterna på ett harmonium blefvo synliga. Denna beskrifning på mästarens sanctorium karakteriserar väl hans hem och hans svärmiska hängifvenhet åt religionen.

Det var emellertid ej i detta hem utan i sin villa i Saint Cloud, som den berömda mästaren slutade sina dagar. Döden kom helt oväntadt. Visserligen hade Gounod under de senare åren klagat öfver trötthet, men man trodde honom ej riktigt, ty trots sina 75 år såg han ingalunda ut som en gammal sjukling. Vid det minsta som satte honom i rörelse var han genast i eld och lågor och deltog som alltid, trots sina plågor, i Pariserlivet och intresserade sig för allt. Söndagen den 15 oktober hade Gounod på gatan mött organisten i St. Cloud, hr Couturan och tagit honom med sig hem under yttrandet: »I vinter måste man utföra mitt requiem!» De började genomgå detta och Gounod sjelf utförde sångstämman. Midt under sången, kl. 1/2 4 eftermiddagen, träffades han af ett slaganfall och förlorade genast medvetandet; den 18 oktober utandades han sin sista suck i närvaro af sin hustru, sin son, målaren Jean Gounod och dotter, madame de Lassus, samt en svägerska och ett par kusiner, som stodo hans hjerta nära. I likhet med Mozart, som Gounod så högt värderade, gick han in i dödens ro under arbetet på ett — requiem.

Gounods död, som inträffade under de ryska festligheterna i Paris, väckte allmän bestörtning och sorg. Till villan i St. Cloud strömmade på condoléancebesök hela Paris' celebriteter att anteckna sina namn på den framlagda listan, främst bland dessa står Massenet och Saint-Saëns; från drottning Victoria öfverlemnades till fru Gounod ett condoléance-telegram och franska kultusministern underrättade sorghuset att regeringen önskade låta begrafningen försiggå på nationens bekostnad.

Gounods begrafning egde rum den 27 oktober med stor högtidlighet, i närvaro af en mängd representanter ur konstens, litteraturens och vetenskapens värld samt under stort tillopp af folk. Bland de många kransarne märktes en från drottning Victoria och många från teatar i utlandet. Under hedersbetygelser af myndigheter och paraderande trupper gick processionen från den aflidnes bostad i Paris till Madelainekyrkan, der jordfästningen skedde: först gardesryttare och kyrassierer med militärmusik, derefter den med 6 hästar förspända likvagnen med kistan och det praktfulla bärtäcket, hvars tofsbeprydda flikar uppbyros af kompositörerna Ambrøise Thomas och Ernest Reyer, målaren Gérôme, »Fausts» textdiktare Jules Barbier samt Stora ope-

rans och Opéra comiques direktörer hrr Bertrand och Carvalho. Efter kistan byros Gounods många ordenstecken. Derefter följde Gounods son och båda mågar, presidenten Carnots representant samt alla officiella delegerade och till sist infanteri, artilleri och kyrassierer. Under det rituela requiem skötte Camille Saint-Saëns och Theodore Dubois skiftevis orgeln. Efter den kyrkliga ceremonien höllos flere tal. Sälunda talade ministern för de sköna konsterna i regeringens namn och bland de öfriga talarne representerade hr Gérôme Akademien, Ambr. Thomas konservatoriet, Jules Barbier »Société des auteurs et compositeurs dramatiques», hr Gailhard Stora operan, hr Carvalho Opéra comique, hr Laurent de Rille »Orphéon français», och Saint-Saëns talade i konstens och Gounods beundrars namn. Såsom storofficer af hederslegionen tillkom den aflidne militärisk hedersbevisning. Under ett af Saint-Saëns på orgel utfördt preludium öfver Gounod'ska motiv satte sig liktåget i rörelse till kyrkogården i Auteuil, der Gounods jordiska kvarlevor nedsattes i Gounod'ska familjegravven.

En komité har bildats i Paris för att på en öppen plats derstädes uppresa en minnesvärd öfver den verldsberömda franske tonsättaren, som genom sin verksamhet så mycket hedrat och under en lång lefnad med hela sin själ varit så fästad vid denna sin fädernestad.

Peter Tschaikowsky.

Strax efter Charles Gounods bortgång spred sig från Petersburg sorgposten att Peter Tschaikowsky, Rysslands näst Ant. Rubinstein förnämste tonsättare, hastigt aflidit i den ryska hufvudstaden i en ålder af 53 1/2 år. Den märklige komponistens biografi med porträtt skall i nästa nummer af denna tidning införas.

Kyrkosångens vänner.

(Förhandlingarna i Skara.)

Såsom i förra numret nämndes, sammanträdde centralkomitén för Kyrkosångens vänner den 7 och 8 dennes i Skara. Vi hafva blifvit satta i tillfälle att lemna några korta meddelande derifrån.

Närvarande voro utom ordföranden biskop Ullman, ombud från fyra stiftsföreningar, nämligen Skara', Linköpings, Vexjö' och Kalmar'. Hindrade af embetsgörömlar voro deremot ombuden från Strängnäs' och Lunds stift. Dessutom hade infunnit sig utnämde kyrkoherden

Richard Norén, som bekant känd för sina stråfvanden för vår kyrkosångs reformerande. — Från de orepresenterade föreningarne voro dock protokollsutdrag insända.

Först slutbehandlades stadgarne. På det att hvar och en må kunna bilda sig en föreställning om föreningarnes och centralkomiténs syfte och ändamål vilja vi här meddela stadgarnes.

I §. «Centralkomiténs ändamål är att utgöra ett enande och ledande organ för Kyrkosångens vänner inom de särskilda stiftens inom svenska kyrkan och att såsom sådant främja ett enigt och planmässigt arbete för kyrkosångens höjande och vidare utveckling i dess trenne historiskt gifna arter, nämligen liturgisk vexelsång, koralsång och körsång efter den af den äldre luterska kyrkan gifna normen, allt i syfte att i evangeliskt-lutersk anda höja församlingens gudstjenstliga lif.»

Derefter skreds till diskussion i åtskilliga viktiga frågor. Dervid beslöts bl. a. att som adjungeradt sakkunnigt biträde för nästa år (adjungerade ledamöter väljas endast för ett år i sänder) invälja kantorn i Storkyrkan, direktör Joh. Lindegren. — På grund af att Svensk Musiktidning under senare år varit ett organ för up tagande af kyrkomusikaliska notiser, beslöts att tills vidare använda denna tidning som centralkomiténs organ och att verka för dess spridning under förutsättning af någon moderation i priset *. — Då från åtskilliga håll grofva angrepp riktats mot reformstråfvandena på kyrkosångens område, bl. a. från en viss *Anonymus*, och hvilka angrepp, ehuru de förråda den djupaste okunnighet hos sina framställare, icke dess mindre på flera håll, der man hade kunnat vänta sig bättre urskillning, visat sig verka till skada för saken, ja, t. o. m. förskaffat sig en viss auktoritet, beslöts att till bemötande deraf en broschyr skall i centralkomiténs namn utgifvas. — I samband med komiténs sammanträden skola om möjligt årsfester firas med gudstjenst, offentlig diskussion o. s. v. — Dessutom uttalades önskvärdheten af att erhålla smärre psalmbäften med melodistämman intryckt efter Noréns & Moréns koralsbok, samt rådgjordes om bästa åtgärderna för att vinna skollärnarnes m. fl. medverkan.

Som man ser, voro här många frågor af vikt före, och som vi hoppas till framgång och välsignelse för hela saken. Särskildt vilja vi här uttala vår synnerliga tillfredsställelse öfver ett par af frågorna — af hvilka den ena ledde till beslut. Vi mena först inväljandet af direktör Joh. Lindegren

* Redaktionen är härtill mycket villig under förutsättning att icke dessa notiser taga tidningens utrymme allt för mycket i anspråk samt att någon garanti för ökad prenumeration lemnas om priset å tidningen skall kunna nedsättas.

såsom sakkunnigt biträde. Ett bättre val kunde komitén för visso ej göra, då hr Lindegren, huru föga hans namn än må vara af *allmänheten* känt, icke dess mindre är en af vårt lands mest framstående kyrkomusici, hvilket och villigt erkännes af våra öfriga musikauktorer. — Den andra frågan, hvilken vi hoppas nästa gång skall leda till resultat, är den som angår åtgärder att för saken vinna skollärare m. fl. Detta är en fråga af högsta betydelse, ty det är på denna väg reformen skall vinnas *för folket*, och föreningarnes mål »att i evangeliskt-lutersk anda höja församlingarnes gudstjenstliga lif» kanske säkrast uppnås.

Tid och utrymme medgifva ej nu ett närmare ingående i dessa intressanta förhandlingar, som helt visst komma att väcka glada känslor hos hvarje vän af vår kyrkosång.

H. L.

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. operan. Nov. 1. Schenk: *Bybarberaren*; Tschaiowsky: *Jolantha*. — 3. Wagner: *Lohengrin*, 1, 2 akten, 3 aktens 1:sta tablå (Margareta: fru Melba); Donizetti: *Lucie*, scen och aria (fru Melba). — 4. Adam: *Nürnbergerdockan* (Bertha: frk. Karlsruhn; Cornelius, Donatar, Miller: hrr Strömberg, Henrikson, Johanson). — 5. Mailart: *Villars dagoner*. — 6. Gounod: *Faust* (Margareta: fru Melba; Siebel: frk. Hallgren). — 8 Gounod: *Roméo och Julia* 2, 3 akten, 4 aktens 1:sta tablå, 5 akten; Thomas: *Hamlet*, scen och aria (Ophelia: fru Melba). — 10. Wagner: *Lohengrin*, 1, 2 akten, 3 aktens 1:sta tablå; Thomas: *Hamlet*, scen och aria (fru Melba). — 12. Boito: *Mefistofeles*. — 14. Schenk: *Bybarberaren*; Leoncavallo: *Pajazzo*. — 15. v. Flotow: *Stradella*.

Vasateatern. Nov. 1, 2, 4—6. Hervé: *Lili*. — 3. Hervé: *Lilla helgonet*.

Södra teatern. Nov. 1—15. Zumpé: *Furinelli*.

Musikaliska akademien. Nov. 2. *Konsert* af hr Erik Åkerberg, biträdande: sällskapet P. B:s sängkör, Nya Sängsällskapet, frk. Alfhild Larson, hrr O. Lejdström, Tor Aulin, G. Brink samt 2 musikälskare. — 7, 9, 12. *Konserter* af fru Teresa d'Albert-Carreño.

Melbaföreställningarne å kongl. operan ha naturligtvis varit månadens betydelsefullaste musikaliska tilldragelser härstädes. De tre först tillämnade ökades med en fjärde och slutligen efter konungens återkomst från Norge med en femte, alla för utsåldt hos och i närvaro af kronprinsen och kronprinsessan samt prins Carl med uppvaktning samt slutligen äfven af konungen och prins Eugen. Kongl. operan föredde alltså en högtidlig anblick under dessa kvällar; en högtid för musik- och operavännerna var äfven att få höra och se den celebra konstnärinnan, hvars sköna stämma och fulländade sångkonst stå öfver allt beröm, och hvars dramatiska talang och hela per-

sonlighet för öfrigt bidrager till att åstadkomma en framställning af ädlaste konstnjutning. Man har anmärkt emot fru Melba att hon saknar värme i sitt spel och i själfva sången, att hennes Julia, Margareta och Elsa voro för kalla. Om anmärkningen till en del kan vara befogad, särdeles å deras sida, som ovillkorligen vill ha passionens glöd i kärleksscenerna, så må dock erkännas att äfven utan denna höga temperatur det fans temperament i framställningen, en ädel måtta, en idealisering, som står högre än en konst, som har sin styrka i effekter med oskön röstföröring och patetiskt poseraende. En röst sådan som fru Melbas, af sådan jemnhet, sådant väljud äfven i det lägsta läget är i och för sig en juvel af oskattbart värde, och när utbildningen af en sådan röst nått en så hög fulländning som hos henne, så kan man ej annat än erkänna en konstnärlighet af första rangen, hvilken såsom här derjente fullkomnas af en yttre apparition som står skönhetsidealet nära. En betydande dramatisk talang lade fru Melba också i dagen, såsom t. ex. i »Romeo och Julia» under balkongscenen, i scenen med patern då hon tömmer sömndrycken och i sista akten, i »Lohengrin» under scenen med Ortrud i början af andra akten och vid slutet af densamma under brölloppståget samt äfven vid några tillfällen i »Faust». Fulländningen af hennes sångkonst i fråga om koloratur ådagalades på ett lysande sätt i vansinnighetsarian ur »Lucie» men framförallt i »Hamlet»-scenen, der hennes framställning af den vansinniga Ophelia ovillkorligen framkallade en hänförelse hos publiken, hvartill vi knappast sett motstycke. »Neckens polska», som förekommer i Opheliaarian kan nog, ensamt den, väcka sympati hos oss, men så som den här sjöngs och så mästertligt som det vidunderligt svåra koloraturpartiet i denna aria utfördes jemte den fängslande dramatiska framställningen, måste man skriva denna stormande hänförelse helt och hållet på konstnärinnans räkning. Vi afstå att lemna någon beskrifning på publikens hyllning af fru Melba, mera yttrande sig uti stormande bifall och inropningar än i buketter och lagerkransar. Oförgätliga högtider hafve emellertid dessa Melbaföreställningar varit.

Att fru Teresa Carreño — numera d'Albert Carreño — ej varit glömd sedan hennes sista besök här för ett par år sedan, kunde man se vid hennes första konsert i Musikaliska akademien, hvars sal då var nära fullsatt oaktadt föregående Sembrich- och Melbafeber väl kunde ha mattat vår musikpublik, och att förtjusningen öfver fru Carreños utomordentliga pianospel var i ständigt stigande, derom vittnade tydligen sista konserten, då till och med estraden var så upptagen, att konsertgifvarinnan sjelf knappt fick rum. Fru

Carreño söker också sin like i konstnärligt pianospel, vare sig i fråga om mirakulöst utbildad teknik eller oerhörd kraft och smak i föredraget, eller i individuell intressant uppfattning. Hennes repertoar är också anseelig. Under sina 3 konserter, hvaraf de sista »populära» — d. v. s. till låga pris, spelade hon af äldre klassiska saker: Bach Tausigs Toccata & fuga (D-moll), Beethovens Sonata appassionata, Sonat op. 27 n:o 1, Andante favori (F-dur) och Rondo G-dur, Webers Sonat C-dur; af åtskilliga Chopin-saker må i synnerhet framhållas hennes brillanta utförande af Assdur-Polonaisen och utsökt fina återgifvande af den bekanta Berceuse'n, hvilken senare blef favoritnummer liksom Henselts »Si oiseau j'étais», Liszts »Campanella» och Rubinsteins »Romans». Af Liszt stod dessutom Rhapsodie Hongroise n:o 6, Polonaise E dur och Etude Dess-dur på programmen, som äfven upptogo Griegs Norwegiske Volkscenen, en i många delar intressant Suite af Eugen d'Albert (D-moll, op. 1), Schubert-Tausigs »Marche militaire», Schumans »Vogel als Prophet» m. m. Talrika kransar och buketter voro jemte det rika bifallet och de otaliga inropningarne tydliga bevis på den entusiasm fru Carreño äfven denna gång förmådde framkalla.

Dir. Erik Åkerbergs konsert hade förtjent ett mera talrikt auditorium, i betraktande af såväl hr Åkerbergs förtjenst som dirigent och tonsättare, som ock af själfva konsertprogrammet. Det är sällsynt att få höra en sådan kör som P. B:s, hvars utförande särskildt af Körlings »Sten Sture» med hr O. Lejdström i solot hedrade både de sjungande och dirigenten konsertgifvaren; Nya sängsällskapets utförande af Brahms 3 Ziegeunerlieder och folkvisorerna, arrangerade af Lindeman (Liten Kerstin) och Svedbom (Glädjens blomster) samt dess damkörs af Åkerbergs vackra stycken »Maueskin» och »I Vaaren» väckte äfven stort bifall liksom den mindre manskörens utförande af »Djupt i hafvet» och den af hr Åkerberg väl arrangerade Bellmans-sången »Träd fram du nattens gud». Herr Aulins ypperliga utförande af Nerudas »Berceuse slave» framkallade bissering och hans öfriga nummer: Barcarole af Spohr, Gavotte af Bach, Tarantella af Sauret likaledes välförtjent bifall. Ackompanjemanget sköttes förtjenstfullt af fröken Larson och hr Brink.

Från in- och utlandet.

Kgl. operan. Webers »Friskyttan» kommer snart att uppföras med hr Lemon såsom Max, fröken Hulting som Agatha. Aubers »Hälften hvar, eller hin ondes andel» är äfven att förvänta under den närmaste tiden.

Fru Melba afreste i sällskap med sin impressarie, hr Strakosch, d. 11 d:s från hufvudstaden. Den berömda, intagande konstnärinnan, helsades vid afskedet af flera personer med blommor samt med sång af en sextett operasångare, och när tåget satte sig i gång höjdes af den tätt packade folkmassan väldiga hurrarop. Samma dag på förmiddagen hade fru Melba mottagits i enskild audiens af konungen, som då i smickrande ordalag öfverlemnade åt henne medaljen »Literis et artibus» och sitt fotografiporträtt med namnteckning.

Fru Marcella Sembrich har af konungen under hans vistelse i Kristiania, der fru Sembrich konserterade efter afresan från Stockholm, fått emot taga medaljen »Literis et artibus.»

Grefvinnan Math. Taube, f. Grabow, ger den 23 d:s en soaré i Musikal. akademien, hvarvid den omtyckta sängerskan, som man nu mera blott allt för sällan får höra, utför en aria ur Massenets »Herodiade», skuggarian ur »Dinorah» m. m. Konsertgifvarinnan har erhållit värdefullt biträde af frök. Piehl och herr Tor Aulin samt prof. Iv. Hallström och hr Gust. Brink. För det intressanta programmet hänvisas till de dagliga tidningarna.

Sällskapet för Svenska quartettsångens befrämjande erinrar om att tiden för täflan om dess pris för flerstämmiga kompositioner för mansröster utgår med denna månads slut. Täffingsprisen äro 150, 100 och 50 kr., och sällskapets sekreterare lemna närmare upplysningar om vilkoren för deltagande i täflan. Såsom prisdomare fungera f. statsrådet Gunnar Wennerberg, fil. d:r V. Svedbom och direktör Erik Åkerberg. Årets quartettbäfte, hvars tryckning inom kort börjar, kommer att innehålla de vid senaste täflan prisbelönade kompositionerna af Myrberg jemte nya quartetter af Ivar Hallstöm, Svedbom, Åkerberg, Hagman m. fl.

Fru Thekla Sobotka annonserar å sista sidan om lektioner i piano- och orgelspelning samt sång. Fru Sobotka har i flera år varit bosatt i Karlstad som musklärlarinna och som pianist framgångsrikt konserterat såväl der som flerstädes i Vermland. Fru Sobotka, som i Karlstad studerat orgelspel för den ansedde organisten och musikern C. W. Rendahl, har såväl af denne som från många personer i Karlstad erhållit goda vitsord både om sin skicklighet i pianospel, som särskildt för sin förmåga att med grundlighet och energi undervisa i sistnämnda ämne.

Märta Petrini debuterade den 9 november på Opéra comique som Lakmé och vann mycket bifall samt blef flere gånger inropad. Paristidningarna uttala sig välvilligt om den unga svenska sängerskan. Enligt Journal des

Débats har fröken Petrini under senaste tiden deltagit i m:me Marchesis sångkurs, förut har hon, som bekant, i Paris sjungit för professor Bax.

Fröbergiska sällskapet afslutade den sista oktober sin månadslånga sejour i Upsala. Repertoaren har utgjorts af »Den sköna Helena», »Lilla helgonet», »Lille hertigen», »Stackars Jonathan», »Boccaccio», »Fru Venus» etc. Af sujetterna ha fröknar Grönberg och Lund, hrr Linden och Ringvall i främsta rummet vunnit bifall. Sällskapet uppträder derefter i Örebro.

Warmuths hofmusikhandel i Kristiania kunde den 24 oktober se tillbaka på en 50-årig verksamhet, i det samma dag år 1843 musikhandeln grundades af nuvarande innehafvarens fader.

Göteborg. Fröken Gina Oselio gaf härstädes den 19 oktober en konsert å Handelsinstitutets sal med biträde af pianisten fröken Astrid Johannesen och derefter en populär konsert den 22 oktober å realläroverkets sal. — Den 28 oktober lät Aulinska quartetten höra sig å sistnämnda lokal då programmet upptog: stråkkvartett i A-moll af Schumann, solosonat i D-moll af F. W. Rust och Griegs stråkkvartett i G-moll. Hr C. Sandqvist skötte härvid 2:dra violinen.

Gösta Geijer, bekant som god komponist, gaf den 4 november kyrkkonsert med biträde af fröken Elsa Stenhammar (organist och akompanjättris), fru Emma Wahlström, hr Otto Edberg m. fl, då bland andra orgel- och vokalsaker gafs J. E. Gilles Messa nr 7 för soli, blandad kör och orgel. Samma dag uppfördes å Stora teatern »Ljungby horn», romantiskt sagospel i 5 akter af E. Collin, V. Vestergaard och A. Ipsen, bearbetadt från danskan af Fr. Hedberg, musik af Gade, J. P. E. Hartmann m. fl. Under namn af »Et folksagn» har denna pjes länge uppförts å Folketeatret i Köpenhamn.

Harmoniska sällskapet, under ledning af dr Karl Valentin, gaf sin första årskonsert den 11 november i Stora börssalen med biträde af sängerskorna fröknarna Anna Hjort från Stockholm Natalia Fermeus samt fru Ellen Nilsson och en musikalskarinna som piano-akompanjättris och fröken Elsa Stenhammar vid orgelharmoniet. Programets första del var egnadt åt Gounods minne, innehållande af honom: »Ave verum» för blandad kör, solosånger: »Si la mort est le but», »Je ne puis esperer», »Au printemps (fröken Hjort) samt två körer ur »Cinq Mars»; derefter följde stycken ur J. P. E. Hartmanns »Undine», sånger: »Akten er!» af K. Valentin, visa ur Hallströms »Hertig Magnus och sjöjungfrun» (fröken Hjort) och till slnt August Södermans musik till »Peer Gynt» (solist fröken Hjort).

Norge.

Kristiania. Under senare hälften af oktober och början af november har å Kristiania teater gifvits »Maria Stuart i Scotland» med musik af Nordraak samt »Mester og lærling», sångspel i 5 akter af C. Hostrup. På Eldorado ha föreställningar med omvexlande varieté-, konsert- och teaterföreställningar på samma afton egt rum såsom vanligt. I de båda senare afdelningarne har fru Högfeldt-Åberg fortfarande uppträtt; vid de afslutande teaterföreställningarne ha gifvits ett par 1-akts-operetter af Offenbach: »Klaggen» samt »Fritz och Lisa». — Den 19 och 22 oktober gäfvos mycket besökta konserter af sängarparet Eugen och Anna Hildach. Af sängerskan Eva Nansen gafs den 21 oktober en konsert med biträde af fru Erika Nissen. Ett par dagar senare gäfvo hrr Joh. Haarklou och Albert Arveschou en konsert i Johanneskyrkan, biträdda af en blandad kör. Såsom den förnämsta af konserterna kan man beteckna Musikforeningens 2:dra, i Eldorado, efter följande program: 1) Borgström: uvertyr till operan »Thora på Rimol» för orkester (första gången; i manuskript); 2) Scharwenka: konsert, B-moll, för piano (fröken D. Walle Hansen) och orkester; Tschaiowsky: Elegie för stråkorkester; Haydn: Symfoni nr 4 D-dur. Hr Iver Holter dirigerade konserten.

Kristiania teater har senare i denna månad bjudit på »Corneilles klokke» med fru Gyda Monrad-Krohn som Germaine. Den 3 och 6 gafs Sembrichkonserter i logens stora sal, den 13 och 15 Carreñokonserter. För öfrigt ha konserter gifvits af tenoristen Rolf Hammar, fröken Dagmar Walle Hansen, Lagerheimska quartetten med biträde af fru Högfeldt-Åberg, samt af en 14-årig sängerska, Clara Mathiesen, under sin lärarinns, kammarherrinnan Severine Morgenstjernes protektion, hvarvid den unga sängerskan sjöng en aria ur »Figaros bröllop» samt sänger af Kjerulf och Grieg.

Finland.

Helsingfors. Hr Robert Kajanus' populära konserter, flere i veckan, hafva som vanligt pågått i Societetshuset, der för öfrigt Nikolaj Schiskins stora »zigenarkör» (16 herrar och 12 damer i lysande nationaldräkter) låtit höra sig.

Den 15 oktober gaf sängerskan fröken Sigrid Westerlind från Vasa konsert i brandkårshuset med biträde af sin fader, den framstående violinisten, kapellmästaren A. E. Westerlind och pianisten Oskar Merikanto. Dagen derpå gafs en konsert i universitetssalen af violinisten fröken Estelle Haj med biträde af sängerskan fröken Aina Ehrnoth. Vid konserten utfördes bl.

a. A-moll-konsert (nr 9) af Beriot och sonat opus 12 nr 1 för violin och piano af M. Bruch.

Den 16 oktober hade fröken Olga Tavaststjerna (organist) konsert i Nikolaikyrkan med biträde af svenske violinisten Kihlman, hrr Martin och Ojanperä. Orkesterföreningens 1:sta symfonikonsert för säsongen gafs under hr Kajanus' ledning den 19 oktober, hvarvid utfördes: 1) uvertyr till »Prodanå nevista» (»Den bortröfvade bruden») af Smetana; 2) Chopin: F-moll-pianokonsert; 3) Beethoven: Symfoni nr 8, F-dur. Solisten i Chopins konsert var fröken Helene Trohimoffsky, som mycket berömmes för sitt gedigna pianospel. Fröken T. är Helsingforsbo och har först studerat pianospelet för fröken Selma Kajanus, sedan i musikinstitutet för hr Harald v. Mickwitz och slutligen utbildat sig vid Petersburgs-konservatoriet för den renomméerade lärarinnan fröken Van Ark. Orkesterföreningen gaf som vanligt en folkkonsert en vecka derefter. Helsingfors' musikinstitut hade sin 2:dra musikafton den 23 oktober, hvarvid utfördes: Beethoven: Trio opus 1 nr 2 och sonat opus 53; H. Ehrlich: violoncellsonat; Busoni: 6 Etyder opus 16. Den 30 gaf pianisten Karl Ekman konsert i universitetssalen då han bl. a. spelade Henselts pianokonsert, F-moll, och under denna sommar af K. Flodin komponerade »Klavverskizzer» (Visa i folkton; Marsch af dvärgar, Estgubben, Aftonidyll, Humoresk) och Parafraas öfver motiv ur »Kung Karls jagt». Den 26 oktober gaf studenternas nykterhetsförening en soaré i studenthuset med pianomusik, sång och föredrag under servering vid små bord.

I denna månad har gifvits konserter af pianisten Karl Ekman, biträdd af operasångaren Alarik Ugglä; af D. A. Slaviansky med sällskap af 45 personer »i rika Bojardrägter»; af fröken Helene Trohimoffsky med biträde af Orkesterföreningens orkester; samt af sångerskan fru Emmy Ahté, biträdd af hrr Ugglä, Ojanperä, Merikanto m. fl., då programmet upptog solosånger, duetter och sextett ur »Lucie».

Danmark.

Köpenhamn. Under senare hälften af oktober har å Kgl. operan af musikpjäser uppförts »Jolanthe», »Sven Dyrings hus», »Postiljonen från Longjumeau», »Et vintereventyr», »Helligtrekongers aften» och balletten »Waldemar» med musik af Frölich. Å Kasino har »Den sköna Galathea» ännu en tid hållit sig uppe med fru Anna Pettersson-Norrie och hr Nilsson-Adami i hufvudrolerna. Den 14 och 18 gäfvos konserter af fru Sembrich med biträde af hr Liebling, den 15 och 30 soaréer af sångarparet Hildach för utsåldt hus. Den 19 oktober gafs 1:sta

soarén för kammarmusik under säsongen af hrr Ant. Svendsen, Holger Möller, Chr. Petersen och Fr. Neruda med biträde af fru Adler f. Hansen och hr Julius Børup.

I denna månad har å Kgl. operan äfven gifvits »Tannhäuser» och Marschens »Hans Heiling» den 4 november till firande af kammarsångaren Simonsen, som för 25 år sedan debuterade i denna operas titelrol. Hr Simonsen blef då föremål för en varm hyllning från alla håll med presenter, kransar, blommor, telegram etc. och erhöill af konung Christian förtjenstmedaljen i guld.

Säsongens 1:sta filharmoniska konsert under hofmusikhandlaren Hennings ledning egde rum den 28 oktober. Programmet upptog följande saker af Edvard Grieg, som sjelf dirigerade: 1) Forspil, Intermezzo och Hyldningsmarsch ur Björnsöns skådespel »Sigurd Jorsalafar», opus 56 (1:sta gången); 2) »Bergliot», dikt af Björnsön, deklamation och orkester, opus 42 (fru Laura Gundersen); 3) konsert för piano och orkester, A moll opus 16 (fru d'Albert-Carreno); 4) Sange: »Vær hilset, I Damer», »Det første møde», »Tak for dit Råd» (fru Ellen Gulbranson); 5) »Hjertesår», »Våren» för stråkorkester. Det säger sig sjelft att Edvard Grieg vid detta tillfälle var föremål för en storartad hyllning äfven så fru Carreno i främsta rummet bland de biträdande. Fru Carreno gaf sedan med biträde af fru Gulbranson konsert den 1 november och den 5 en folkkonsert med 1 kronas biljettpriis till alla platser. — Den 13 och 15 d:s konserterade fru Melba, som äfven här firade stora triumfer.

Den 8 november gafs å Kasinoteatern »Storhertiginnan af Gerolstein» första gången med fru Anna Pettersson i titelrolen, hvars utförande mycket berömmes.

Paris. För rättigheten att uppföra Wagners »Lohengrin» och »Valkyrian» har Stora operan från den 1 aug. 1892—31 juli 1893 betalat fru Cosima Wagner en summa af 69,664 francs. För uppförandet af Meyerbeers arbeten var afgiften under samma tid 13,797 francs, för Rossinis 2,245 och för Verdis 1,162 francs.

Milano. »Medicerna», historisk opera i 4 akter af Leoncavallo, gafs den 8 november på Teatro dal Verme. Handlingen rör sig om Pazzis sammansvärjning och innehåller en serie dramatisk verksamma situationer, slutande med Giulianos mord i kyrkan Santa Reparata.

Till Neue freie Presse telegraferas om uppförandet:

Giulianos aria, hvilken Tamagno sjöng högst effektivt, var af stor verkan och måste bisseras. Simonetta Stehles sång applåderades lifligt. Duetten mellan Giuliano och Simonetta åtföljdes af en stor ovation för Leoncavallo. Efter första aktslutet visade sig en stormande entusiasm, och Leoncavallo inropades fyra gånger. I andra akten framkallade Lorenzos sång ihållande bifall samt bisserades. Äfven duetten mellan Giuliano och Fiorella framkallade entusiasm. Efter akternas

slut framkallades sångarna två gånger och Leoncavallo fyra gånger. Tredje akten är högdramatisk, och framgången uppnådde der sin höjdpunkt. En mäktig septett framkallade entusiastiskt bifall och bisserades. Kompositören framkallades ett dussin gånger under stormande bifall.

Fjerde akten lemnade åskådarna oberörda, och det visserligen historiska, men föga dramatiska slutet uppnådde endast en ringa verkan.

Dödsfall.

Liebe, Johannes Theodor Julius, f. d. operasångare vid Köpenhamns k. opera, f. den 24 juni 1823 i Köpenhamn, afled nyligen derstädes. Student 1844 debuterade han på kgl. teatern följande år som Jacob i Méhuls »Josef» och var till 1886, då han drog sig tillbaka, en mycket använd både dramatisk och lyrisk konstnär. L. egde en omfångsrik baryton, och till hans förnämsta lyriska roller räknas Figaro i »Barberaren», Seneschallen i »Johan från Paris», Masaniello, Eleazar (»Judinnan») och Fra Diavolo. L. var en intelligent, bildad och aktad personlighet.

Ringvall, Fredrik Wilhelm, Musikdirektör, f. 27 aug. 1825 i Stockholm, död härstädes d. 14 november. R. ingick 1840 vid ett af härvarande gardesregementens musikkår, var 1855—1870 hautboist vid 2:dra lifgardet och från 1853 i 25 år anställd som altbasunist vid hofkapellet. Åren 1870—1890 var han musikdirektör vid Helsingre regemente. Dir. Ringvall har i många år anført kaffekonserterna i Berns' etablissement och der gjort sig känd såsom en skicklig dirigent och musikarrangör samt äfven som kompositör af dansmusik. En hans son, C. F. Ringvall, är äfven bekant som musiker.

Wachtel, Theodor Johan Georg, kammarsångare, f. den 10 mars 1823 i Hamburg, död den 14 november i Frankfurt a. M. af ett slaganfall. Son af en hyrkusk, hvars affär han tidigt öfvertog väckte hans präktiga tenorstämman tidigt uppmärksamhet och han började taga sänglektioner samt uppträdde offentligt först på en konsert i Hamburg 1849 sedan på scenen, der hans förnämsta roller voro George Brown och titelrolen i »Postiljonen från Longjumeau», Arnold i »Wilhelm Tell», Manrico och Don Juan. W. har länge för sin starka och höga hjeltetenor varit firad på Tysklands scener, gasterade i London 1862, i Paris 1869 och i Amerika under början af 1870-talet. Här i Stockholm sjöng W. på k. operan 1880.

J. LUDV. OHLSON

STOCKHOLM

16 Regeringsgatan 16

Flyglar, Pianinos och Orgelharmo-
nier af de bästa svenska och utländska
fabriker i största lager till billigaste
priser under fullkomligt ansvar för In-
strumentens bestånd.

Obs! Hufvuddepot för Blüthners
verldsberömda Flyglar, samt Rö-
nischs & Steinweg Nachfol-
gers utmärkta Pianinos.

Obs! Obs! Obs!

Svensk Musiktidnings

MUSIKALBUM

1893.

Innehållande:

för piano 2 händer:

Tor Aulin: *Monogram*,
August Enna: ur operan *Hexan*,
Voldem. Sacks: *Idyll*,
Emil Sjögren: *Fantasistycke*,

för en röst med piano:

Ivar Hallström: »*Ich bin jung*» (»*Jag
är ung*»).

Säljes å tidningens expedition Olofs-
gatan 1 (Hötorget 6), 1 tr. upp öfver
gården.

Pris 1 krona.

Signe Hebbes

lektioner i *sång, plastik* och *rollers in-
öfning* taga åter sin början den 15
dennes.

Stockholm den 6 oktober 1893.

Adress: **Sturegatan 24.**

Lektioner i sång

meddelar

Lotten Lindberg
född Almlöf

— 40 Skepparegatan 40. —

Skandinaviska Orgelfabrikens
Kammarorglar,

hvarå de nyaste
uppfinningar och
förbättringar till-
lämpas, äro af
våra förnämsta
orgelkännare så-
väl i Stockholm
som i landsorten
enhälligt vitsor-
dade för att vara
de bästa i nord-
den tillverkade.
Prisbelönta i Kö-

penhamn 1888 (enda pris med medalj),
i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890
(första pris). Priskuranter sändas på be-
gäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.
Kontor och utställning i Stockholm:
Mästersamuelsgatan 24.

J. G. MALMSJÖ,

Piano-Fabrik,

Göteborg,

etablerad 1843,

rekommenderar sina välkända tillverkningar af

FLYGLAR och PIANINOS,

prisbelönta med

Första priset

vid utställningarna i

STOCKHOLM	1851	WENERSBORG	1872
GÖTEBORG	1860	WIEN	1873
KARLSAD	1862	RUGBY, ENGLAND	1873
LONDON	1862	UDDEVALLA	1874
MALMÖ	1865	PHILADELPHIA	1876
STOCKHOLM	1866	BORÅS	1880
PARIS	1867	MALMÖ	1881
GÖTEBORG	1871	ÖREBRO	1883
KÖPENHAMN	1872	KÖPENHAMN	1888

samt senast å Industriutställningen i Göteborg 1891 med

Guldmedalj

och Handtverks- och Industriföreningens

Hederspris.

OBS!

Den enda svenska pianofabrik, som vid täflan

alltid erhållit högsta priset.

OBS!

Talrika vitsord från framstående konstnärer förelig.a.

Garanti lämnas i minst fem år för instrumentets hållbarhet och varaktighet

Säljas på **bekväma afbetalningsvilkor.** Gamla instrument tagas i utbyte.

Svensk Musiktidning,

Nordiskt Musikblad, 13 årg. 1893, utgifves efter samma plan som förut, med
populärt, omvexlande innehåll, försedd med **porträtter** och **musikbila-
gor** (Musikalbum innehållande piano- och sångstycken). Tidningen utkommer 2
gångar i månaden omkring den 1:sta och 15:de (utom juli—augusti). Pris 5
kronor pr år. Musikbilagan endast för helårsprenumeranter. Lösnummer 25 öre.

Tidningen innehåller i nr 1—17 *porträtter* med biografier af: **Isidor
Dannström, Dagmar Sterky, Mary Olson, Alfred Reisenauer, August
Enna, Vendela Andersson-Sörensen, Moriz Rosenthal, Adalbert von
Goldschmidt, Ruggiero Leoncavallo, Axel Selligren, Victor Massé,
Lydia Molander, Adolf Sjödén, Adolphe Adam, Henrik Westberg, Mar-
cella Sembrich, Nelly Melba.**

C. A. V. Lundholm 28 Hamngatan

Stockholm

Pianin & Orglar

öfverträffade i skön ton & varaktighet,
af välkända, prisbelönta och paten-
terade in- och utländska tillverkningar,
säljas eller *uthyras*
billigt och på bekväma betalningsvilkor.
*Reformgitarrer, Gitarnot-
ställare, Strängkopplingsap-
parat* för violiner 4,50, *Orglar* med
Transponeringskoppel.
Begär illustr. priskurant. Agenter sökas.

Fru Thekla Sobotka

gifver lektioner i

piano, orgel, sång.

Ensemble- och accompagnementsspel
utföres äfven och torde beaktas af ar-
tister och amatörer.

Stora Badstugatan 60, 4 tr. upp.

Träffas kl. 2—4 e. m.

Oscar Lejdström,

Sånglärare.

Mäster-Samuelsgatan 35.

Innehåll: † Charles Gounod (med por-
trätt). — † Peter Tschaiakowsky. — Kyrkosångens
vänner (förhandlingarna i Skara) af H. L. — Från
scenen och konsertsalen. — Från in- och ut-
landet. — Dödsfall. — Annonser.